

Legnica

(Woj. Dolnośląskie)

**Kaplica zamkowa z XIII w.
pw. św. Benedykta i Wawrzyńca**
([opis zamku i kaplicy](#))

SZLAK CYSTERSÓW

Przebiegający przez południową część Ziemi Legnickiej SZLAK CYSTERSÓW jest fragmentem dolnośląskiego odcinka tego Szlaku. Jego nitki łączą ze sobą wszystkie ważniejsze miejsca w Europie, w których zaznaczyła się religijna, kulturalna i gospodarcza działalność cystersów. Zakon ten założony we Francji u schyłku XI w. przybył na ziemię polskie 850 lat temu. Pierwsze opactwo na Śląsku powstało w Lubiążu w 1163 r. Do czasu kasaty zakonu przez władze pruskie w 1810 r. mnisi cysterscy w istotny sposób zaznaczyli się w dziejach kilkuset miejscowości Dolnego Śląska, mając główne oparcie w swych opactwach w Lubiążu, Henrykowie, Krzeszowie, Kamieńcu Ząbkowickim i Trzebnicy (cysterki).

LEGNICA (II) - Książę Śląska Henryk Brodaty na początku XIII w. Wzniósł zamek godny jego królewskich aspiracji. Miejsce starego grodu i podgrodzia zajął rozległy zespół budowli rezydencjalno-obronnych składający się z:

- palatium na planie prostokąta (16x61m) - największa w owym czasie budowla ceglana o charakterze świeckim w Polsce; jego północna ściana czytelna jest do dziś w fasadzie zamku od strony dziedzińca,
- dwóch wież obronnych, pierwotnie wolnostojących, o wysokości ponad 25 m; nadbudowanych na początku XV w.; grubość muru wieży Św. Jadwigi 2,5 m, wieży Św. Płotra 4,5 m.
- kaplicy książęcej, której relikty znajdują się na dziedzińcu zamkowym. Prowadzi nań wspaniała renesansowa brama pochodząca z czasów panowania ks. Legnickiego Fryderyka II (1 poł. XVI w.).

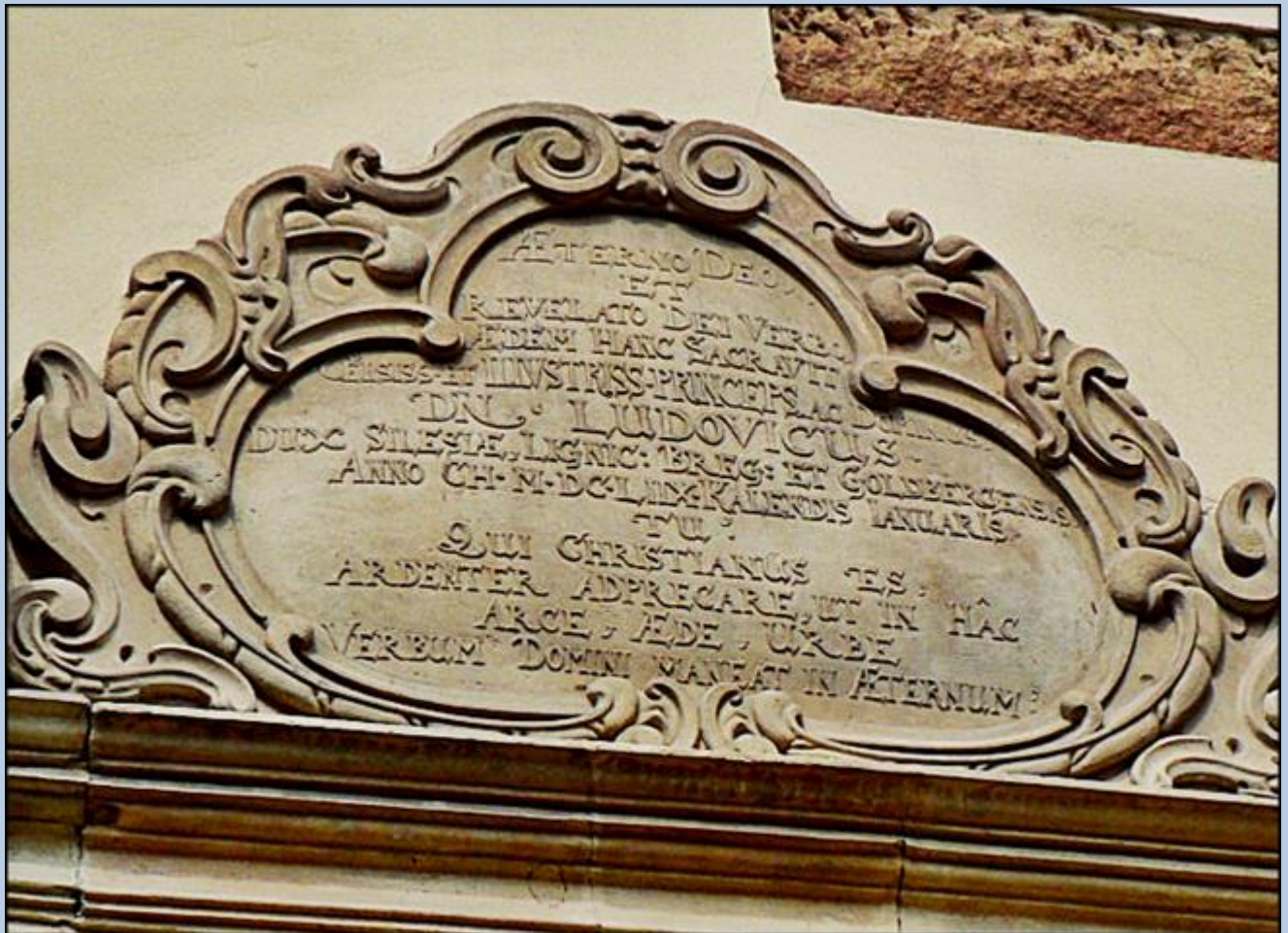
Kaplica zamkowa pierwotnie dwukondygnacyjna posiadała dwa wezwania - Św. Benedykta i Św. Wawrzyńca. W 1330 r. ks. Bolesław III przekazał kaplicę cystersom lubiążskim. (Pawilon z relikwiami kaplicy jest dostępny do zwiedzania w okresie kwiecień-październik.) Największą placówką cystersów w Legnicy był ich dom klasztorny. Posiadali go już w 1327 r. przy dawnym Targu Węglowym (dziś ul. Partyzantów). Początkowo była to prosta kamienna budowla, w której rezydował przedstawiciel klasztoru.

W XIV w. cystersi nabyli w Legnicy działkę przylegającą do ich dotychczasowego domu, na której wzniesli drugi budynek będący rezydencją opata. W 1522 r. został on przebudowany i znacznie powiększony. Na miejscu obu tych domów za czasów opata Ludwika Baucha w 1728 r. Cystersi wzniesli wspaniałą budowlę pałacową o bogatym wystroju architektoniczno-rzeźbiarskim fasad. Gmach pełnił funkcje rezydencjonalne do czasu kasaty zakonu na Śląsku w 1810 r. Obecnie siedziba Muzeum Miedzi.

zdjęcia: *Jan Nitecki*